

Hírforrás

HELYISMERET

Balassi Bálint Könyvtár

Aktuális információk

Nógrád megye könyvtárosai számára

Salgótarján, 2001. december

14. szám

Örömmel értesültünk arról, hogy újabb intézmények
kerültek fel
a nyilvános könyvtárak jegyzékére:

- Ipolyvece Községi és Iskolai Könyvtár könyvtárvezető: Knyazoviczkiné Dobos Julianna
- Sámsonháza Klubkönyvtár és Közösségi Ház könyvtárvezető: Malina Noémi
- Szendehely Községi Könyvtár könyvtárvezető: Schlenk Györgyné

*Minden kedves Olvasónknak,
könyvtáros kollégának
békés karácsonyi ünnepeket és
boldog, sikeres új esztendőt
kivánunk!*

*Balassi Bálint Megyei Könyvtár
dolgozói*

Gondolatok a hagyományos könyvtárközi értekezlettel kapcsolatban

Ez év október 15-én Tatabányán, a József Attila Megyei Könyvtár rendezésében került sor a 2001. évi könyvtárközi kölcsönzési megbeszélésre, melyen az ODR tagkönyvtárak könyvtárközi kölcsönzéssel foglalkozó munkatársai vettek részt.

Az értekezlet előkészítése már a rendezvény kezdete előtt két héttel kezdődött meg. E-mailen keresztül jelezték a szervezők, hogy milyen témák várhatók, és tájékoztak arról, hogy milyen kérdésekről szeretnének leginkább hallani a résztvevők.

A program Dr. Kenyéri Katalinnak, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma munkatársának beszámolójával kezdődött. Elmondta, hogy az előző évben az ODR könyvtárakban végzett felmérés eredményéről elkészített jelentést néhány kiegészítéssel eljuttatták minden ODR-ben résztvevő könyvtár számára.

Felhívta a figyelmet arra, hogy minden ODR tag könyvtár - beleértve az egyetemi és szakkönyvtárakat is köteles a teljes állományát a többi tagkönyvtár rendelkezésére bocsátani.

Ez után ismertetésre kerültek az egyes könyvtárak múlt évi eredményei.

Problémaként vetődött fel, hogy az e-mailen, vagy a levelező rendszeren keresztül beérkezett kéréseket – amennyiben rendelkezésre áll a kért dokumentum – még aznap vagy másnap reggel szolgáltatni kell a kérő könyvtár felé.

A tulajdonképpeni újdonság akkor következett, mikor a Debreceni Egyetem és Nemzeti Könyvtár két munkatársa ismertette azt a lehetőséget, amelynek segítségével le lehet rövidíteni a könyvtárközi kölcsönzés átfutási idejét.

Dr. Koltay Klára, az egyetem főigazgató helyettese beszélt arról, hogy az ODR rendszeren belül a könyvtárak csak Interneten keresztül kérhetnek dokumentumot, illetve periodikáról xerox másolatot. A rendszert a Magyar Online Katalógus /HUNOPAC/

elindítása után lehet igénybe venni a lekérdezés gomb megnyomásával. Amikor a „honlap” bejelentkezik, a lekérdezés után kell megadni a folyóirat címét, a szerzőt vagy a címet, esetleg magát a tárgyszót is. Ezután indulhat maga a keresés a lelőhely iránt. Amikor megjelenik a keresett dokumentum rövid leírása, megtekinthetjük a lelőhelyet és a keresett dokumentumok státuszát. Ezek után lehet magát a kérést ellehet indítani.

Dávid Boglárka, az egyetem könyvtárközi kölcsönzéseket koordináló munkatársa ismertette azokat a tapasztalatokat, amelyek az Internetes kérések használata során felmerültek.

A szünet után a témával kapcsolatosan kérdéseket tehetek fel a résztvevők.

Szeretném a kollégák figyelmébe ajánlani az alábbi két címet:

- ODR Cím: odr.lib.klte.hu Országos Dokumentumellátó Rendszer Lelőhely adatbázisa
- a másik cím pedig azé a levelező rendszeré, ahová e-mailen fel kell iratkozni a cím: kvkoi@bibl.u-szeged.hu

Ezután állandóan csak ugyanarról a gépről és címről lehet írni ami nagyon jó lelőhelykeresést tesz lehetővé.

Ez a két cím azért is fontos, mert a közeljövőben a városi könyvtárak is bekapcsolódhatnak kéréseikkel a rendszerbe.

Könyvtárközi kölcsönzésre vonatkozó kérdéseiket, kéréseiket továbbra is várjuk a

32/416-777/131 telefonszámon vagy
a: tmagyar@bbmk.hu e-mail címen.

*Magyar Tamás
tájékoztató könyvtáros*

ÚJDONSÁGOK

A BALASSI BÁLINT MEGYEI KÖNYVTÁR

ZENEI RÉSZLEGÉBEN

CD

Könnyzenei kiadványok

AC/DC / Stiff Upper Lip
 Álomfutók / The Best of 500.000
 Bee Gees / The Record
 Bocelli, Andrea / Ciel di Toscana
 Bocelli, Andrea / Sacred Arias
 Bocelli, Andrea / Verdi
 Bon Bon / Időutazás 1995-2000
 Bon Jovi / The Best Of
 Bond / Born
 Bravo Hits 17
 Brightman, Sarah / The Best Of 1990-2000
 Bródy János / Kockázatok és mellékhatások
 Cher / Living Proof
 The Coors / The Best Of
 Cotton Club Singers / 2x2
 The Cure / Greatest Hits
 Dancissimo 2
 Deep Forest / Pacifique
 Demjén Ferenc / Álmok, esodák, szerelmek
 Depeche Mode / Exciter
 Dion, Celine / All The Way
 Dream Theater / Awake
 Eszenyi Enikő / Micimackó
 Gloria Estefan / Greatest Hits II.
 Gregorian 2
 Halász Judit / Vannak még rossz gyerekek
 Hupikék Törpikék : Örökzöldek hupikékben
 Iglesias, Enrique / Escape
 Irigy Hónaljmirigy / Flúgos futam
 Iron Maiden / Brave New World
 Jackson, Michael / History I.
 Jackson, Michael / Invincible
 Jenci Szilveszter / 1956 : Aki magyar (rockopera)
 Kiskarácsony, nagykarácsony
 Led Zeppelin
 Madonna / Greatest Hits 2
 Minogue, Kylie / Fever
 A nagy mesealbum
 Rajzfilmslágerek
 Rea, Chris / The Best Of
 Republic / A reklám után
 Rhapsody / Dawn Of Victory
 Simon, Paul / You're The One
 Spears, Britney / Britney
 Vangelis / Mythodea
 Yello / Essential
 Zorán / Így alakult

Gadó Gábor / Greetings From The Angel
 Garbarek, Jan / Rites
 Jarret, Keith-Peacock, Gary-Dejohnette, Jack / Inside Out

Komolyzenei kiadványok

Puccini, Giacomo : Tosca
 Rossini, Gioacchino : A sevillai borbély
 Verdi, Giuseppe : Rigoletto

VIDEOFILMEK

007 : A világ nem elég / Apted, Michael
 Az angol beteg / Minghella, Anthony
 Csokoládé / Hallström, Lasse
 Gladiátor
 Ha eljön Joe Black
 A hazafi / Emmerich, Roland
 Maléna / Tornatore, Giuseppe
 Mission : Impossible 2 / Woo, John
 A múmia / Sommers, Stephen
 A suttogó / Redford, Robert
 Tolvajtempó / Sena, Dominic
 U-571

Magyar filmek

2X2 néha öt / Révész György
 Egy bolond százat csinál
 Egy csók és más semmi / Ráthonyi Ákos
 Gábor diák / Kalmár László
 Katyi / Ráthonyi Ákos
 A legényanya / Garas Dezső
 Sacra Corona / Koltay Gábor
 Sose halunk meg / Koltai Róbert

Család-, mesefilmek

102 kiskutya / Disney, Walt
 Aladdin és Jafar / Walt Disney
 Asterix és Obelix
 Beethoven 3 / Evans, D. M.
 Dínó / Disney, Walt
 A Grincs
 Hűvelyk Panna / Bluth, Don
 Irány Eldorádó / Bergeron, Eric
 József, az álmok királya
 Micimackó visszatér / Disney, Walt
 Mickey egér / Disney, Walt
 Schrek
 Stuart Little, kiséger / Minkoffe, Rob

Jazz kiadványok

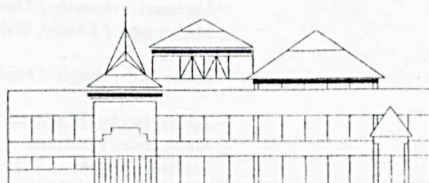
Charlie / Jazz
 Coltrane, John / The Best of

Ismeretterjesztő filmek

Maják letűnt birodalma
 Szellemkastélyok
 A világ hét csodája I-II.

**Értesítjük kedves Olvasóinkat, hogy könyvtárunk
BEIRATKOZÁSI DÍJA, illetve a TÉRÍTÉSES SZOLGÁLTATÁSAINK
2002. január 1-től a következőképpen alakulnak:**

1. A tárgyévi beiratkozási díj összege:	800,-
2. Térítéses szolgáltatásaink díjai:	
Kölcsönzés:	
CD kölcsönzések fizetendő:	1.600,- Ft/db biztosíték + 100,- Ft/db kezelési költség
Hanglemezek kölcsönzések fizetendő:	500,- Ft/db biztosíték + 100,- Ft/db kezelési költség
Videokazetták kölcsönzések fizetendő:	300,- Ft/db
Számítógépes folyóiratok mellékletének kölcsönzési díja:	150,- Ft/db
Műsoros kazetták kölcsönzések fizetendő:	100,- Ft/db
Diák, hangoskönyvek kölcsönzése:	ingyenes
Előjegyzés igénylése értesítés kérése esetén:	150,- Ft/db
Témafigyelés:	2.500,- Ft/hó
Irodalomkutatás:	1.000,- Ft/téma
Számítógéphasználat:	250,- Ft/30 perc
Scanner:	300,- Ft/oldal
Olvasójegy pótlása:	100,- Ft/alkalom
Szakdolgozat-kötés:	1.800,- Ft/kötet
Fénymásolás:	
könyvtári anyagról A/4-es oldal	16,- Ft/oldal
A/3-as oldal	32,- Ft/oldal
nem könyvtári anyagról A/4-es oldal	21,- Ft/oldal
A/3-as oldal	42,- Ft/oldal
3. A késedelmi díj:	10,- Ft/nap/dokumentum
4. Mágnesesfík megrongálás:	20,- Ft
5. Vonalkód megrongálás:	20,- Ft

Tájékoztató az MKE 2001. december 4-én megtartott küldöttközgyűléséről

1. Bognár László, az országgyűlés társadalmi szervezetek bizottsága nevében köszöntötte a küldötteket. Támogatási lehetőségeikről röviden annyit közölt, hogy 62.400 civil szervezetet támogatnak, s ehhez 348,1 millió Ft áll rendelkezésükre.
2. Batári Ilona az Informatikai Kormánybizottság részéről elmondta, hogy a 2001-es pályázataik eredményhirdetése december 5-én (számítógépek könyvtáraknak), illetve még karácsony előtt várható (a köztisztviselők és pedagógusok részére kiírt pályázatok).
3. Ambrus Zoltán elnöki beszámolója (néhány gondolat):
  - a könyvtárakban minden innováció független a fenntartótól
  - a vezetőválasztásban kevésbé érvényesülnek szakmai szempontok, leginkább a politikai hovatartozás mérvadó
  - öntevékenység, kezdeményezőkézség tapasztalható a könyvtárosok részéről
  - hatékonyság és minőségbiztosítás a „hagyományos” vezetői hozzáállással nem vihető végig
  - erősödött a szakmán belüli szolidaritás
  - nincs szakmai egyeztetésen alapuló fejlesztési koncepció
  - gyakori a nem szakmai, hanem egyéni vélemények ütközése
  - jelenlétünk a médiákban esetleges és csak a felszín, az „akciók” látszanak
  - felvetődő kérdések: Vállalhat-e konfrontációt a fenntartókkal a szakma? Ha igen, milyen mértékű?
  - Milyen legyen a viszony a szakszervezetekhez?
  - Politikusabbak legyünk?

3.B. Hozzászólások a beszámolóhoz:

- egy nyugdíjas könyvtáros: Egy bécsi példát mesélt el. A lényege, hogy egy Pr-os került egy könyvtár élére. Minden tevékenységre szponzort kell szereznie a könyvtárnak. A tudományos munka hátterbe szorul.
- a könyvtáros kiszolgálója kell, hogy legyen a helyi önkormányzatnak, feladata, kötelessége rengeteg, ugyanakkor joga, juttatása a legkevesebb.
- az MKE honlapja a Könyvtári Intézet szerverére kerül, rövidesen használható lesz (Haraszti Pálné)
- az EMKE (Erdélyi Magyar Könyvtárosok Egyesülete) testületi tagként belépett az MKE-be 2001-ben. Eddig azért nem tette, mert a román könyvtári szakma nem ismerte el őket. (Kiss Jenő)

A taggyűlés elfogadta az elnöki beszámolót.

4. Tagdíjreform

A tagdíjváltozást a következőképp fogadta el a küldöttközgyűlés:

I.	0 - 30 eFt	- min.1000 Ft
II.	30- 50 eFt	1500 Ft
III.	50- 70 eFt	2000 Ft
IV.	70-100 eFt	3500 Ft
V.	100-150 eFt	4000 Ft
VI.	150-200 eFt	6000 Ft
VII.	200.000 eFt fölött	10000 Ft
	Testületi tag	20000 Ft.

Az I. és II. kategória után a szervezetek 400 Ft-ot utalnak át fejenként a központnak, a III-VII. kategóriákban pedig 800 Ft-ot.

Többes regisztráció esetén, tehát ha valaki több szervezetben, szekcióban regisztráltatja magát, nem kell tagdíjat fizetni. Azaz egy tagdíj fejében bármennyi MKE szervezetnek tagja lehet valaki.

5. Az MKE alapszabályának módosítása

Az alapszabály módosítását a küldöttközgyűlés elfogadta. Lényeges változás a korábbihoz képest: 1. § (5): Az egyesület a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Khtv.) alapján **közhasznú szervezet**. (A gyakorlatban ez leegyszerűsítve azt jelenti, hogy az egyesület gazdaságosabban működhet pl. csökken az adóterher.)

Táth Lászlóné

KÖNYV ISMER TET ÉS...!

Úgy gondolom, szívünkbe zárható lelkesítő **ajándék** lehet a hallható szó, a leírt betű, a digitalizált kép és hang, de mindenekelőtt a papírköntösbe zárt sok-sok gondolat: a **KÖNYV** ilyen bizonyosan. Szép ajándék a Park Könyvkiadó A History of Reading, Vintage Canada, Toronto, 1998 magyar nyelvű kiadása, amely az Olvasás Évének eseménysorozatához kíván hozzájárulni, méltán (2465 Ft).

A Kanadában élő, nemzetközi hírnévű író és műfordító, ALBERTO MANGUEL világsíkert aratott esszéfűzére a három és félszáz oldalnyi írás: Az olvasás története.

Valóságos áradattá duzzad benne a sok mondandó: mikor kezdett olvasni az ember, meddig olvasott hangosan és mikortól némán, milyen helyzetben olvasták az ókorban a papírszekerceseket...

Soraít áthatja a könyv iránti szent áhítat és őszinte rajongás.

A kötetből néhány gondolatot nyújtok át a sorok Kedves Olvasóinak:

- Mintha egy teljesen új érzékszervvel gyarodtam volna. A pusztá vonalakat eleven valósággá tudtam változtatni: tudtam **olvasni**...!
- Olvasson, hogy éljen.
(G. Flaubert = Levél Mille de Chantepie-nek 1857. június)
- A 129. lapon található egy „gyógymód” leírása, amelyben Diderot (1781.) mulatságosan beszámol arról, miként gyógyította feleségét több héten át pajzán irodalmi diétával...
- A 319. oldalon olvasott sorokat Virginia Woolf vetette papírra 1932(!)-ben: „Néha arról álmodom, hogy amikor felvirrad az Ítélet Napja, ..., akkor a Mindenható meglátván bennünket könyvcinkkel a hónunk alatt, odafordul Szent Péterhez, s nem minden irigység nélkül ezt mondja majd: - Nézd csak, ezeknek nem is kell jutalom. Semmit nem tudunk már adni nekik. Szerettek olvasni.”

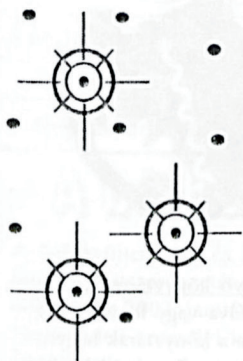

E gondolatok lejegyzője hitében megerősödve búcsúzik a 2001. évtől. Kíván Kedves Mindnyájunknak számos kiváló kulturális eseményt: irodalmi, színházi, zenei csemegét; szépen terített asztalt, ízletes ételt, jó italt; derűs perceket, harmóniát; boldogságot!

Bölcsességet, egészséget, szellemi frissiséget **MINDENKINEK** az új esztendőben!

Tolnai Gáborné

SZENT JEROMOS – A KÖNYVTÁROSOK VÉDŐSZENTJE

Sokan nem tudják, hogy a könyvtárosoknak, a könyvtáraknak is van védőszentje. Pedig csaknem minden könyvforgató ember láthatta már képét, amint Isten előtt térdel, vagy cellájában ülve írásba merül, lábánál szelíd oroszlán. Szent Jeromos ő.

Jeromos 349 táján született Dalmácia, Bosznia és Horvátország érintkezése helyén, Sidon községben. Jómódú szülei „úgyszólván a bölcsőtől katolikus tejjel” táplálták.

Korán ébredő tudáságya Rómába vitte. A híres Donatus volt a mestere, s megtanult görögül is. Liberius pápa kezéből fölvette a keresztséget. Iskolai tanulmányai befejeztével a Rajna parti Trierbe ment. Itt ismerkedett meg először a remete élettel, s elhatározta, hogy ő is erre az életre adja magát. Mint minden askétának, neki is nagy álma volt a Szentföld, ezért 374-ben Antiochiába hajózott, ahol a város püspöke pappá szentelte. Nem messze terült el a Kalkisz-sivatag, melyben remeték éltek. Jeromos hozzájuk csatlakozott. Itt megtanulta, amit a római iskola nem tanított: az önsanyargatást, önuralmat, Istenben elmerült életet. Két évet töltött a pusztában, de tovább akarta gyarapítani tudományát. Elkísérte püspökét Konstantinápolyba, ahol a város könyvtárában dolgozott.

382-ben visszatért Rómába és Danasus pápa titkára lett. A pápa felszólítására hozzákezdett a Szentírás latinra fordításához. A munka 20 éven át tartott, eredménye lett a Vulgata, a tridenti zsinat által hitelesnek kijelentett szöveg.

Hamar híre ment Rómában askéta életének, nagy tudásának. Egyre többen jelentkeztek tanítványának.

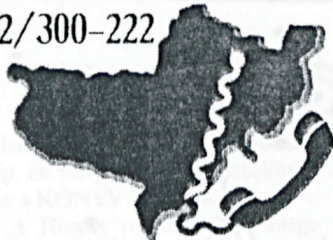
Irigyei zaklatását megunva azonban újra a Szentföldre ment, Bethlehembe. Itt két kolostort épített, folytatta askéta életét. Lassan befejezte a Szentírás fordítását, melyet ma is használ az egyház.

Az egész Nyugat Jeromos szavát leste. Szent Ágoston azt mondta róla, hogy elolvasta az összes könyvet, amit addig írtak. Három nyelven tudott latinul, görögül és héberül, ami abban az időben páratlan dolognak számított. Róma bukása után felgyújtották kolostorát, barátai sorra meghaltak. Jeromos késő öregkorában is töretlen hittel, lelkesedéssel küzdött ifjúkori eszméiért.

420-ban érte utol a halál, hamvai a Santa Maria Maggiore templomban nyugszanak Rómában.

Ünnepe szeptember 30.

(Sólyom Sándor)

Új szolgáltatással szélesedett a megyei könyvtár tájékoztatósi profilja, bővült az **INFO*TÁR*SALGÓ** tevékenységi köre: néhány hete teljes jogú tagjai letünk a Mit-Hol online tájékoztatói rendszernek.

Ezt a szolgáltatást a Magyar Könyvtárosok Egyesületének Elektronikus Könyvtár Szekciója és az Országos Széchényi Könyvtár indította 1999 szeptemberében azzal a céllal, hogy a tájékoztató könyvtárosok az Interneten keresztül is segítséget tudjanak adni az információt keresőknek.

A kérdéseket elektronikus levélben kapják meg a szolgáltatásban résztevő könyvtárosok és a válasz is e-mailben érkezik meg a kérdező postafiókjába néhány óra múlva vagy legrosszabb esetben 2 munkanapon belül. Ez a szolgáltatás természetesen nem pótolja a könyvtárak hagyományos tájékoztató szolgálatát, de gyors és mindig hozzáférhető segítséget adhat legalább az elinduláshoz.

Jelenleg csaknem száz tájékoztató áll a Mit-Hol megnevezés mögött, közművelődési, felsőoktatási és szakkönyvtárból egyaránt.

A mi feladatunk elsősorban a Nógráddal kapcsolatos és a közhasznú információ körébe tartozó kérdések megválaszolása, de természetesen bárki válaszolhat bármilyen kérdésre, amiben hozzáértőnek bizonyul. A használók túlnyomó része egyetemista és főiskolás, akik dolgozataikhoz kérnek segítséget, meghatározók az agráriummal és a menedzsmenttel kapcsolatos kérdések, az EU különféle vonatkozásokban, és – a dolog jellegéből adódóan – a számítástechnika, informatika. Az ismétlések elkerülése végett a kérdéseket tárolják, az archívum egy része nyilvános, kereshető.

Az Internet-könyvtáros sem mindentudó és mindenható. Mivel nincs lehetőség a kérdezővel előzetes "interjúra" probléma pontos körvonalazása céljából, ezért egyes esetekben csak iránymutatást tud adni, precíz és kielégítő válaszadás helyett. Másrészt pedig mivel ez egy ingyenes szolgáltatás, a benne résztvevő könyvtárosok csak a számukra térítésmentesen hozzáférhető információ-forrásokat vehetik igénybe a válaszadáshoz.

Természetesen vannak olyan kérdések, amelyeket eleve nem elégíthet ki a szolgáltatás.

Nem vállalhat teljes körű szakirodalom-kutatást egyes tudományos témákban. Ez nagy munka és többnyire költségekkel is jár. De néhány publikáció bibliográfiai adatait általában tudja küldeni, melyek elegendőek lehetnek az elinduláshoz.

Nem vállalunk fordítást, kivonatok készítését és dokumentumküldést semmilyen formában.

Nem adhat jó tanácsot jogi, orvosi és személyes problémákban; ezek más szakterületek művelőire tartoznak.

Nem folytat családfakutatást, mert ez is hosszadalmas és könyvtári forrásokkal általában nem megoldható feladatot jelent.

A szolgáltatás webcíme, ahol a kérdéseket fel lehet tenni, és böngészhető az archívum is:

<http://mit-hol.oszk.hu/>

Szűcs Margit

Megjelenik: alkalmanként 45 példányban

Fk.: Balassi Bálint Könyvtár - MKE Nógrád Megyei Szervezete

Szerkeszti: Balassi Bálint Könyvtár Módszertani osztály

Cím: Balassi Bálint Könyvtár 3100 Salgótarján, Kassai sor 2.; Pf. 18

Telefon: 32/416-777 (20-as mell.)